

**Аналіз регуляторного впливу
до проекту наказу Міністерства регіонального розвитку,
будівництва та житлово-комунального господарства України
«Про затвердження Методики розподілу між споживачами обсягів
спожитих у будівлі комунальних послуг»**

I. Визначення проблеми

Відповідно до існуючого нормативно-правового регулювання розподіл обсягів спожитих у будівлі комунальних послуг не визначає обсягів витрат теплової енергії, гарячої та холодної води на загальнобудинкові потреби (полив клумб і газонів, прибирання місць загального користування тощо), забезпечення функціонування внутрішньобудинкових систем опалення та гарячого водопостачання, опалення місць загального користування та допоміжних приміщень будівлі, які мають бути розподілені між усіма співвласниками будинку.

На сьогодні власники приміщень, обладнаних вузлами обліку або системами індивідуального опалення, сплачують лише за обсяг комунальних послуг, визначений їхніми вузлами обліку. Решта спожитих у будинку комунальних послуг, в тому числі витрачених на забезпечення функціонування внутрішньобудинкових систем опалення та гарячого водопостачання, опалення місць загального користування та допоміжних приміщень будівлі, розподіляється між власниками приміщень, які не обладнані вузлами обліку.

Тобто власники приміщень, які не обладнані вузлами обліку, сплачують за комунальні послуги, обсяг яких не відповідає реальному обсягу споживання.

З метою забезпечення раціонального використання водних, паливно-енергетичних ресурсів та забезпечення захисту прав споживачів у сфері надання комунальних послуг Верховною Радою України прийнято Закон України «Про комерційний облік теплової енергії та водопостачання» (далі – Закон), яким передбачається запровадження обов'язкового комерційного та розподільного обліку теплової енергії, гарячої та холодної води.

Відповідно до статті 10 Закону обсяг відповідної комунальної послуги, визначений за допомогою вузла комерційного обліку, розподіляється між усіма споживачами з урахуванням показань вузлів розподільного обліку, приладів-розподільовачів теплової енергії.

Також статтею 10 Закону передбачається порядок розподілу між споживачами обсягу спожитої у будівлі теплової енергії, який включає обсяги теплової енергії на опалення житлових та нежитлових приміщень, які є самостійними об'єктами нерухомого майна, опалення місць загального користування, гаряче водопостачання (у разі обліку теплової енергії у гарячій воді), забезпечення функціонування внутрішньобудинкових систем опалення та гарячого водопостачання (за наявності циркуляції), а також обсяги спожитої у будівлі гарячої та питної води.

За даними Держстату, станом на 1 січня 2018 року в Україні 10 328 292 квартири обладнані водопроводом, 7 983 286 – гарячим

водопостачанням, 8 005 850 – централізованим опаленням, 3 589 061 – опаленням від індивідуальних установок.

Станом на травень 2018 року в Україні налічується 80 263 будинки, підключені до системи централізованого опалення та постачання гарячої води, з яких 64 472 будинки оснащені приладами обліку (80 %).

До централізованого водопостачання підключено 133 990 будинків, з яких оснащено приладами обліку 33 202 будинки (24,8 %).

Такий надзвичайно низький рівень оснащеності будинків вузлами обліку теплової енергії, холодного та гарячого водопостачання в комплексі з іншими недоліками організації системи централізованого тепло-, та водопостачання призводить до значного зниження ефективності заходів, спрямованих на економію паливно-енергетичних ресурсів, а також заходів з енергозбереження.

Разом з тим оснащення вузлами обліку теплової енергії, холодної та гарячої води будівель споживачів, в тому числі з використанням засобів вимірювальної техніки підвищеного класу точності, дозволить зекономити до 75 % необлікованих витрат гарячої та холодної води у відповідних внутрішньобудинкових системах та, як наслідок, скоротити обсяги споживання підприємствами питного водопостачання електричної енергії.

Вагомим результатом запровадження норм Методики має стати суттєве зменшення розміру плати за комунальні послуги, що зумовлюється невідповідністю реальних обсягів тепло/водоспоживання реальним обсягам споживання, а також справедливий та прозорий механізм визначення та розподілу обсягів спожитих у будівлі комунальних послуг для формування рахунків споживачів.

Норми Методики захищають кінцевого споживача комунальної послуги від можливих похибок чи зловживань під час визначення обсягу спожитої у будівлі теплової енергії чи води, зокрема передбачають порядок визначення обсягів спожитих у будівлі комунальних послуг у разі виходу з ладу або тимчасової неприцездатності вузлів обліку.

На сьогоднішній день процедура розподілу між споживачами обсягів спожитих у будівлі комунальних послуг регулюється низкою нормативно-правових актів, зокрема постановою Кабінету Міністрів України від 21.07.2005 № 630 «Про затвердження Правил надання послуг з централізованого опалення, постачання холодної та гарячої води і водовідведення та типового договору про надання послуг з централізованого опалення, постачання холодної та гарячої води і водовідведення», постановою Кабінету Міністрів України від 17 лютого 2010 року № 151 «Про затвердження Порядку проведення перерахунків розміру плати за надання послуг з централізованого опалення, постачання холодної та гарячої води і водовідведення в разі ненадання їх або надання не в повному обсязі, зниження якості», наказом Міністерства будівництва, архітектури та житлово-комунального господарства України від 31 жовтня 2006 року № 359 «Про затвердження Методики розрахунку кількості теплоти, спожитої на опалення місць загального користування багатоквартирних будинків, та визначення плати за їх опалення».

Разом з тим відсутній єдиний підхід до розподілу між споживачами будівлі обсягів спожитих комунальних послуг, зокрема не врегульовано питання використання співвласниками багатоквартирного будинку або іншої будівлі, де налічуються два або більше споживачів, поправкових коефіцієнтів для розподілу обсягу спожитої теплової енергії між окремими споживачами (у наріжних квартирах (приміщеннях), квартирах (приміщеннях), розташованих на перших і останніх поверхах будівель тощо).

Залишення неврегульованим питання розподілу між споживачами обсягів спожитих у будівлі комунальних послуг призведе до порушення вимог Закону в частині здійснення такого розподілу та підвищить соціальну напругу через суперечки, які можливі при проведенні розрахунків за спожиті комунальні послуги.

З огляду на викладене та на виконання статті 10 Закону, пункту 4 частини другої статті 4 Закону України «Про житлово-комунальні послуги» та відповідно до пункту 8 Положення про Міністерство регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30 квітня 2014 року № 197, Мінрегіоном розроблено проект наказу Мінрегіону «Про затвердження Методики розподілу між споживачами обсягів спожитих у будівлі комунальних послуг» (далі – проект наказу).

Прийняття проекту наказу дозволить забезпечити єдиний підхід до розподілу між споживачами обсягів спожитих комунальних послуг з постачання теплової енергії, постачання гарячої води, централізованого водопостачання у будівлях, оснащених вузлами комерційного обліку, де налічується два та більше споживачів, врегулює питання використання співвласниками багатоквартирного будинку або іншої будівлі, де налічуються два або більше споживачів, поправкових коефіцієнтів для розподілу обсягу спожитої теплової енергії між окремими споживачами.

Також прийняття проекту наказу стимулюватиме співвласників багатоквартирного будинку до самостійного його обладнання вузлом (вузлами) комерційного обліку для отримання правильних показань для здійснення розподілу обсягу спожитих комунальних послуг відповідно до Закону.

Таким чином, прийняття проекту наказу дозволить забезпечити інтереси споживачів, в частині справедливого розподілу між ними обсягів спожитих комунальних послуг і подальшої їх оплати.

Порушене питання зачіпає інтереси всіх верств суспільства, основними групами (підгрупи), на які проблема справляє вплив є:

Групи (підгрупи)	Так	Ні
Громадяни	Так	-
Держава	-	Ні
Суб'єкти господарювання, у тому числі суб'єкти малого підприємництва	Так	-

Проблема, яку пропонується врегулювати в результаті прийняття регуляторного акта, є важливою і не може бути розв'язана за допомогою ринкових механізмів, оскільки необхідно встановити єдиний порядок розподілу між споживачами обсягів спожитих у будівлі комунальних послуг.

II. Цілі державного регулювання

Ціллю державного регулювання є встановлення єдиного підходу розподілу між споживачами обсягів спожитих комунальних послуг з постачання теплової енергії, постачання гарячої води, централізованого водопостачання у будівлях, де налічується два та більше споживачів.

III. Визначення та оцінка альтернативних способів досягнення визначених цілей

1. Визначення альтернативних способів:

Вид альтернативи	Опис альтернативи
Залишення існуючої на даний момент ситуації без змін	<p>На сьогодні власники приміщень, обладнаних вузлами обліку або системами індивідуального опалення, сплачують лише за обсяг комунальних послуг, визначений їхніми вузлами обліку. Решта спожитих у будинку комунальних послуг, в тому числі витрачених на забезпечення функціонування внутрішньобудинкових систем опалення та гарячого водопостачання, опалення допоміжних приміщень, розподіляється між власниками приміщень, які не обладнані вузлами обліку. З прийняттям проекту наказу такі обсяги комунальних послуг будуть розподілятися між усіма співвласниками незалежно від наявності вузлів розподільного обліку.</p> <p>Не врегульованим залишиться питання щодо механізмів розподілу між споживачами обсягів спожитих комунальних послуг, яке відповідно до Закону має вирішуватись методикою розподілу між споживачами обсягів спожитих у будівлі комунальних послуг, зокрема:</p> <ul style="list-style-type: none"> порядок розподілу між споживачами обсягів спожитих у будівлі комунальних послуг; визначення обсягу теплової енергії, що надходить до теплового пункту, витраченої на приготування гарячої води за відсутності відповідних вузлів обліку; визначення та розподіл між споживачами обсягу теплової енергії, витраченої на опалення місць загального користування та допоміжних приміщень будівлі, пропорційно до площі (об'єму) квартири (іншого приміщення); визначення витрат теплоносія (у разі обліку теплової енергії у гарячій воді) у загальному обсязі спожитої теплової енергії для споживачів, приміщення яких оснащені вузлами розподільного обліку теплової енергії/приладами -

	<p>розподілювачами теплової енергії/вузлами розподільного обліку;</p> <p>визначення мінімальної частки питомого споживання теплової енергії;</p> <p>визначення та розподіл між споживачами обсягу теплової енергії, витраченої на забезпечення функціонування внутрішньобудинкових систем опалення та гарячого водопостачання;</p> <p>розподілу різниці між показаннями вузла комерційного обліку та обсягом гарячої, холодної води, визначеним як сума показань вузлів розподільного обліку.</p>
<p>Прийняття проекту акта</p>	<p>Затвердження Методики розподілу між споживачами обсягів спожитих у будівлі комунальних послуг відповідно до вимог Закону врегулює питання: визначення обсягу теплової енергії, що надходить до теплового пункту, витраченої на приготування гарячої води за відсутності відповідних вузлів обліку; визначення та розподілу між споживачами обсягу теплової енергії, витраченої на опалення місць загального користування та допоміжних приміщень будівлі, пропорційно до площі (об'єму) квартири (іншого приміщення); визначення витрат теплоносія (у разі обліку теплової енергії у гарячій воді) у загальному обсязі спожитої теплової енергії для споживачів, приміщення яких оснащені вузлами розподільного обліку теплової енергії/приладами - розподілювачами теплової енергії/вузлами розподільного обліку; визначення мінімальної частки питомого споживання теплової енергії; визначення та розподіл між споживачами обсягу теплової енергії, витраченої на забезпечення функціонування внутрішньобудинкових систем опалення та гарячого водопостачання; розподілу різниці між показаннями вузла комерційного обліку та обсягом гарячої, холодної води, визначеним як сума показань вузлів розподільного обліку.</p> <p>Виконавці комунальних послуг або визначені власником (співвласниками) багатоквартирного будинку інші особи, що здійснюють розподіл обсягів комунальних послуг на основі показань вузла комерційного обліку відповідної комунальної послуги, одержують справедливий та прозорий механізм визначення обсягів спожитих у будівлі комунальних послуг для формування рахунків споживачів.</p> <p>Прийняття проекту акта передбачає також встановлення чітких інструкцій щодо визначення обсягів спожитих у будівлі комунальних послуг у разі виходу з ладу або тимчасової непрацездатності вузлів обліку.</p> <p>Співвласники багатоквартирних будинків стають зацікавленими у зменшенні обсягів споживання теплової енергії та води шляхом здійснення заходів із забезпечення (підвищення рівня) енергетичної ефективності будівлі та впровадження енергоефективних технологій та обладнання.</p>

2. Оцінка вибраних альтернативних способів досягнення цілей

Оцінка впливу на сферу інтересів держави

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Залишення існуючої на даний момент ситуації без змін	Відсутні	Відсутні
Прийняття проекту акта	Врегулювання питання визначення та розподілу між споживачами обсягів спожитих у будівлі комунальних послуг з постачання теплової енергії, гарячої води, централізованого водопостачання	Відсутні

Оцінка впливу на сферу інтересів громадян

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Залишення існуючої на даний момент ситуації без змін	Відсутні	Переплата окремими споживачами за обсяги комунальних послуг які не відповідають реальному обсягу споживання, оскільки не здійснюється справедливий розподіл комунальних послуг, спожитих на забезпечення функціонування внутрішньобудинкових систем опалення та гарячого водопостачання, опалення місць загального користування та допоміжних приміщень будівлі, а також на загальнобудинкові потреби (полив клумб і газонів, прибирання місць загального користування тощо).
Прийняття проекту акта	Забезпечення реалізації прав громадян в частині справедливого розподілу між ними обсягів спожитих комунальних послуг у будівлі з постачання теплової енергії, гарячої води, централізованого водопостачання і подальшої оплати за них	Відсутні

Оцінка впливу на сферу інтересів суб'єктів господарювання

Показник	Великі	Середні	Малі	Мікро	Разом
Кількість суб'єктів господарювання, що підпадають під дію регулювання, одиниць	620 (47 підпр. теплопостач. та гарячого водопостачання + 573 водоканали)	827 (677 підпр. теплопостач. та гарячого водопостачання ОМС + 150 водоканали)	2 855 (452 підпр. тепло- та гарячого водопост. ОМС + 2 403 водоканали)	—	4 302
Питома вага групи у загальній кількості, відсотків	14,4	19,2	66,4	—	100

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Залишення існуючої на даний момент ситуації без змін	Відсутні	Альтернатива є неприйнятною, оскільки не буде досягнуто поставленої цілі
Прийняття проекту акта	Встановить порядок визначення обсягів спожитих у будівлі комунальних послуг з постачання теплової енергії, гарячої води, централізованого водопостачання; визначення розміру мінімальної частки питомого споживання теплової енергії; визначення та розподіл між споживачами обсягу теплової енергії, витраченої на забезпечення функціонування внутрішньобудинкових систем опалення та гарячого водопостачання; визначення та розподіл між споживачами обсягу теплової енергії, витраченої на опалення місць загального користування та допоміжних приміщень; встановить порядок проведення перерахунків у разі перерозподілу обсягів теплової енергії	Витрати на виконання регулювання у сумі 14 412 120 грн. (за 5 років) покладатимуться на суб'єктів господарювання великого та середнього підприємництва, а також у сумі 82 493 512,0 грн. на суб'єктів господарювання малого підприємництва – виконавців комунальних послуг, що регулюються на місцевому рівні. Зокрема прогностичні показники витрат виконавців комунальних послуг з централізованого опалення та централізованого постачання гарячої води, централізованого водопостачання та/або централізованого водовідведення, необхідні для здійснення розподілу, за

		перший рік впровадження регулювання складатимуть 2 882 424 грн. – витрати суб'єктів великого та середнього підприємництва та 16 555 574,0 грн. – витрати суб'єктів малого підприємництва.
--	--	---

Оцінка впливу на сферу інтересів суб'єктів господарювання, які здійснюють свою діяльність з використанням нежитлових приміщень багатоквартирного будинку

Визначити точну кількість суб'єктів господарювання, які здійснюють свою діяльність з використанням нежитлових приміщень багатоквартирного будинку, для здійснення аналізу регуляторного впливу проекту наказу немає можливості, тому взято приблизну їх кількість із розрахунку 1 суб'єкт господарювання на кожен житловий будинок, якому надається комунальна послуга.

Для цілей аналізу беремо кількість будинків, які підключені до централізованого водопостачання 133 990 будинки, як таку, що більша за кількість будинків, підключених до систем централізованого опалення та постачання гарячої води (80 263).

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Залишення існуючої на даний момент ситуації без змін	Оплата комунальних послуг, визначених тільки їх вузлами обліку без урахування обсягу комунальних послуг, витрачених на забезпечення функціонування внутрішньобудинкових систем опалення та гарячого водопостачання, опалення місць загального користування та допоміжних приміщень у будівлі.	Відсутні
Прийняття проекту акта	Встановить порядок визначення обсягів спожитих у будівлі комунальних послуг з постачання теплової енергії, гарячої води, централізованого водопостачання; визначення розміру мінімальної частки питомого споживання теплової енергії; визначення та розподіл між споживачами обсягу теплової енергії, витраченої на забезпечення	Збільшення плати за послугу з постачання теплової енергії, за рахунок додатково розподіленої послуги з постачання теплової енергії, витраченої на забезпечення функціонування внутрішньобудинкових систем опалення, опалення місць загального користування та допоміжних приміщень будівлі (при можливому

	<p>функціонування внутрішньобудинкових систем опалення та гарячого водопостачання; визначення та розподіл між споживачами обсягу теплової енергії, витраченої на опалення місць загального користування та допоміжних приміщень;</p> <p>встановить порядок проведення перерахунків у разі перерозподілу обсягів теплової енергії</p>	<p>збільшенні обсягу спожитих комунальних послуг на 10-20% плата за опалення орієнтовно збільшиться на 6 грн./м²)</p> <p>Орієнтовно витрати суб'єктів господарювання, які здійснюють свою діяльність з використанням нежитлових приміщень багатоквартирного будинку, складатимуть: 255 652 920 гривень на кожен рік регулювання (середня площа двокімнатної квартири відповідно до ДБН В.2.2-15-2005 «Житлові будинки. Основні положення» 53 м² X 6 грн. X 6 місяців опалювального сезону X 133 990 суб'єктів господарювання)</p>
--	--	---

Сумарні витрати за альтернативами	Сума витрат, гривень
Залишення існуючої на даний момент ситуації без змін	Відсутні
Прийняття проекту акта	<p>Прогнозні показники витрат виконавців комунальних послуг з централізованого опалення та централізованого постачання гарячої води, централізованого водопостачання та/або централізованого водовідведення, необхідні для здійснення розподілу, за перший рік впровадження регулювання складатимуть 19 437 998,0 грн., у тому числі 2 882 424 грн. – витрати суб'єктів великого та середнього підприємництва та 16 555 574,0 грн. – витрати суб'єктів малого підприємництва.</p> <p>Прогнозне збільшення витрат суб'єктів господарювання, які здійснюють свою діяльність з використанням нежитлових приміщень багатоквартирного будинку, на оплату додаткового розподіленого обсягу теплової енергії, витраченої на забезпечення функціонування внутрішньобудинкових систем опалення, опалення місць загального користування та допоміжних приміщень будівлі за перший рік впровадження регулювання складатимуть 255 652 920 гривень.</p>

IV. Вибір найбільш оптимального альтернативного способу досягнення цілей

Рейтинг результативності (досягнення цілей під час вирішення проблеми)	Бал результативності (за чотирибальною системою оцінки)	Коментарі щодо присвоєння відповідного бала
Залишення існуючої на даний момент ситуації без змін	1	У разі залишення існуючої на даний момент ситуації без змін проблема продовжуватиме існувати, що не забезпечить досягнення поставленої мети
Прийняття проекту акта	4	Ціль державного регулювання може бути досягнута повною мірою

Рейтинг результативності	Вигоди (підсумок)	Витрати (підсумок)	Обґрунтування відповідного місця альтернативи у рейтингу
Залишення існуючої на даний момент ситуації без змін	У разі залишення існуючої на даний момент ситуації без змін, вигоди для громадян та суб'єктів господарювання відсутні.	У разі залишення існуючої на даний момент ситуації без змін витрати для суб'єктів господарювання відсутні, тоді як власники приміщень, які не обладнані вузлами обліку будуть продовжувати сплачувати за обсяги комунальних послуг, витрачені на забезпечення функціонування внутрішньобудинкових систем опалення та гарячого водопостачання, опалення місць загального користування та допоміжних приміщень будівлі, а також на загальнобудинкові потреби.	У разі залишення існуючої на даний момент ситуації без змін проблема продовжувати існувати, що не забезпечить досягнення поставленої мети, вимоги Закону не будуть виконані.
Прийняття проекту акта	У разі прийняття регуляторного акта вигода для громадян та суб'єктів господарювання	У разі прийняття регуляторного акта держава не нестиме ніяких матеріальних та інших витрат. Разом з тим громадяни	У разі прийняття регуляторного акта задекларована ціль буде

	<p>заклучатиметься у врегулюванні порядку визначення обсягів спожитих у будівлі комунальних послуг з постачання теплової енергії, гарячої води та централізованого водопостачання та порядку їх розподілу між споживачами для подальшої оплати.</p>	<p>сплачуватимуть за реально спожитий обсяг комунальних послуг з урахуванням розподілених обсягів комунальних послуг, витрачених на витрачені на забезпечення функціонування внутрішньобудинкових систем опалення та гарячого водопостачання, опалення місць загального користування та допоміжних приміщень будівлі, а також на загально-будинкові потреби.</p> <p>Витрати на виконання регулювання у сумі 14 412 120 грн. (на 5 років) покладатимуться на суб'єктів господарювання великого та середнього підприємництва, а також у сумі 82 493 512,0 грн. на суб'єктів господарювання малого підприємництва – виконавців комунальних послуг, що регулюються на місцевому рівні.</p> <p>Зокрема, прогностичні показники витрат виконавців комунальних послуг з централізованого опалення та централізованого постачання гарячої води, централізованого водопостачання та/або централізованого водовідведення, необхідні для здійснення розподілу, за перший рік впровадження регулювання складатимуть: 2 882 424 грн. – витрати суб'єктів великого та середнього підприємництва та</p>	<p>досягнута повною мірою</p>
--	---	--	-------------------------------

		16 555 574,0 грн. – витрати суб'єктів малого підприємництва.	
--	--	--	--

V. Механізми та заходи, які забезпечать розв'язання визначеної проблеми

Механізмом для розв'язання визначеної проблеми є прийняття проекту наказу, його державна реєстрація в Міністерстві юстиції України та фактична реалізація його положень, якими передбачається:

розподіл між споживачами обсягу спожитої у будівлі теплової енергії, визначеного за допомогою вузла (вузлів) комерційного обліку, що включає обсяги теплової енергії на опалення житлових та нежитлових приміщень, які є самостійними об'єктами нерухомого майна, опалення місць загального користування, гаряче водопостачання (у разі обліку теплової енергії у гарячій воді), забезпечення функціонування внутрішньобудинкових систем опалення та гарячого водопостачання;

визначення обсягу спожитої теплової енергії для споживачів, приміщення яких оснащені вузлами розподільного обліку теплової енергії/приладами - розподільувачами теплової енергії/вузлами розподільного обліку витрати теплоносія (у разі обліку теплової енергії у гарячій воді), за їхніми показаннями але не менше мінімальної частки середнього питомого споживання теплової енергії серед інших споживачів у будівлі;

розподіл на власників (співвласників) приміщень, обладнаних індивідуальними системами опалення та/або гарячого водопостачання, обсягу теплової енергії, витраченої на опалення місць загального користування та допоміжних приміщень будівлі, а також на забезпечення функціонування внутрішньобудинкових систем опалення та гарячого водопостачання;

визначення обсягів спожитих у будівлі гарячої та холодної води для споживачів, приміщення яких оснащені вузлами розподільного обліку у розмірі, визначеному за допомогою таких вузлів;

розподіл між споживачами, приміщення яких не оснащені вузлами розподільного обліку, загального обсягу спожитої у будівлі відповідно гарячої, холодної води (крім обсягу, витраченого на загальнобудинкові потреби та споживачами у приміщеннях, оснащених вузлами розподільного обліку) пропорційно до кількості осіб, які фактично користуються такими послугами.

Прийняття проекту наказу не призведе до неочікуваних результатів і не потребує додаткових витрат з державного бюджету.

Можлива шкода у разі очікуваних наслідків дії акта не прогнозується.

Разом з тим споживачі можуть не розуміти та не погоджуватися з окремими положеннями проекту наказу та, як наслідок, ігнорувати їх виконання.

З боку суб'єктів господарювання (виконавців комунальних послуг, а саме підприємств теплопостачання, гарячого та централізованого